

eget Vedkommende kan jeg gaa ind paa at fratage Værdingsforslag Nr. 11, derimod maa jeg fremdeles holde paa Værdingsforslag Nr. 12, at § 5 udgaa. Hovedgrundene, hvorfor Mindretallet tillader sig at stille dette Forslag, ere angivne i Betænkningen. Det lod sig bedre forsvare at optage § 5 i Loven, saaledes som den oprindelig var affattet af Indenrigsministeren, thi da vare jo disse Landbrugs-skoler, som man tænkte sig oprettede omkring i Landet, stillede ganske under Landbohøiskolens Binger; den skulde føre Tilshyn med dem, og det var, som det var dens egne Børn. Derimod kan jeg ikke finde, at dette Forslag i og for sig er heldigt; thi naar man tilstøder en ganske fri Oprettelse af disse Landbrugs-skoler omkring i Landet uden at fordre nogen som helst Kvalifikation af dem, der stiftede dem, synes jeg ikke, at de komme til at staa i det egentlig nære Forhold til Landbohøiskolen, hvori man vilde stille dem; deraf synes nemlig nødvendig at følge, at saa maatte det være Kandidater fra Landbohøiskolen, som stiftede disse Skoler. Dette Forhold er imidlertid ikke fastholdt i det Lovudkast, som nu foreligger os til Behandling, og saa finder jeg tilligemed min ærede Medforslagsstiller, at det er noget aldeles Usædvanligt at lovgive for høiere og lavere Skoler i en og samme Lov. Der finder jo intet saadant Forhold Sted mellem Universitetet og de lærde Skoler, hvorfra der dimitteres til det, saaledes at disse ere indbefattede i Universitetets Fundats, og ligesaa lidt ere de tekniske Skoler satte i et umiddelbart Forhold til den polytekniske Lærestiftelse, eller, om man vil tage andre Eksempler, Almueskolerne ere ligesaa lidt satte i det Forhold til Seminarierne. Jeg tror, det er meget rigtigere at forbeholde sig foreløbig at lade disse Skoler skjotte sig selv. Man kan jo understøtte de gode blandt dem paa Finantsloven, og saa forbeholde sig i Fremtiden at give en ny almindelig Lov om dem. Dertil kommer nu fremdeles, at det heller ikke kan antages, at man vil kunne gjøre Regning paa, at Landbohøiskolen, før den modtager den Udvildelse, som man nu tænker paa at give den, og som det jo vil medtage nogle Aar at faae gennemført, da der skal foretages store Byggeforandringer, vil kunne

skaffe Lærere til disse Skoler, ifald de oprettes i større Antal. Endelig forekommer det mig ikke at være fattigt rigtigt af den høitæredede Indenrigsminister at gjenoptage denne Paragraf, da han fra forrige Samling veed, at naar vi beholde § 5, ville vi ogsaa faae en § 6, og den har han modsat sig tidligere og vil ogsaa modsætte sig den for Fremtiden. Men man er mere sikker paa at blive fri for en § 6 og paa ikke at lægge Landbohøiskolens nye Organisation nogen som helst Hindring i Veien, ifald man tager § 5 bort. Da jeg imidlertid antager, at det ærede Thing ikke vil opgive denne Paragraf, er det kun egentlig mig og mine Medforslagsstillere om at gjøre at faae vor afvigende Mening udprøvet, og jeg har derfor tilladt mig at stille et Forslag om at give Paragrafen en Form, hvori jeg tror, den bedre lader sig forsvare i Loven. Naar Staten og Landkommunerne, det vil her sige Amtskommunerne, nemlig togde det i deres Haand at oprette en Del saadanne Skoler, vilde jeg finde det fuldkommen rigtigt, at denne Opmuntring, eller hvad man vil kalde det, til Amtskommunerne knyttedes til denne Lov, og at der tillige fastsattes et aarligt Tilskud til saadanne af Amtskommunerne oprettede Skoler. Dermed er det slet ikke Meningen at lægge nogen Hindring i Veien for, at ogsaa frie Skoler kunne oprettes, men kun, at Understøttelserne til dem da maatte være henlagte til Finantsloven. Derimod finder jeg det ikke hensigtsmæssigt at bestemme et vist aarligt Tilskud til saadanne Skoler, hvorover man ikke har nogen Nødvendighed, og som ikke staa i nogen nærmere Forbindelse med Statsmyndighederne; thi disse Skoler blive saaledes ikke undergivne andet Tilshyn end det, som kan udøves af et af Ministerierne; og det vil ligesom Tilshyn med de nuværende Folkehøjskoler blive indskrænket til et aarligt Besøg, og et saadant Tilshyn anser jeg ikke for tilstrækkeligt. Jeg tror, at hvis man vilde sikke sig en stadig fast Kontrol med disse Skoler, skaffe sig Sikkerhed for, at de virkelig arbejde paa de Opgaver, for hvis Styd de nyde Statsunderstøttelse, maa de stedlige Autoriteter, de stedlige Beboere være umiddelbart interesserede i Skolerne. Der er nu Interesser paa saa mange Punkter, og jeg tvivler heller ikke om, at der vil være Interesse for disse Sko-